

כיוון חדש בחקירה: הרצל עוזר נרצח משום שנחשד על-ידי העולם התחתון בעיסקת שיחוף-פעולה עם המישטרה

פסק-דין תווית

מוש בסמים והורשע, כי ההליכים נגד עוזר הופסקו, התעורר כנראה חשדו. עבריינים שהיו מקורבים לעוזר ידעו לספר, כי היה בעל אופי מיוחד. למרות שעסק בדברים אפלים היה אדם פתוח ולבבי, שקידם תמיד גם את אותה וגם את שונאיו בברכה מהה. בעת האחרונה הוא השתנה, נעשה מופנם והתרחק מידיו. התנהגות זו הגבירה כנראה את חשדו של החשוד העיקרי כי עוזר אכן בגד בו ובשאר המעורבים בפרשה. הוא ראה בשיי גוי שחל בעוזר סימן לכך כי הוא מתיישר ואינו שלם עם העיסקה שביצע עם המישטרה.

ייסוריו של עוזר לא עוררו רחמים בליבו של החשוד. למי שבוגד בשותפיו ומשתף פעולה עם המישטרה יש רק עונש אחד בעולם-התחתון — מוות.

לפני שנגזר דינו, הועלה להגנתו של עוזר רק טיעון אחד. בקרב אנשי העולם התחתון אין זה סוד כי הנשק האיום בידו חר שיכולה המישטרה להפעיל נגד עבריו, כדי להכריחו לשתף-פעולה. הוא דווקא מחווה לפני-משורת-הדין כלפיו. כל עבריו יודע כי מחווה כזו תתפרש מיד בין חבריו כאות וכסימן שאכן ביצע עיסקה עם המישטרה. לכן ידוע שעבריינים רבים משתפים פעולה בחשאי עם המישטרה, ולו בלבד כדי שלא תעשה להם „טובות“ מסוג זה.

השיטה של המישטרה להיטיב עם פושעים, כדי לגרום לסיכסוכים בין עבריינים לבין חבריהם, ידועה היטב לאנשי העולם התחתון. לדבריהם יוצרת לעיתים המישטרה רושם מוטעה, כאילו עבריו מסויים משתף עימה פעולה. התוצאה עלולה להיות, שאותו עבריו ירצה, וכך תופסת המישטרה שתי ציפורים במכה אחת: העבריו נרצה, ואילו הרוצח הולך למאסר-עולם, אם הוא נתפס, כמוכן.

החשוד הניצחי

האפשרות כי המישטרה נקטה בשיטה כזו גם נגד עוזר, לא התקבלה על-ידי החשוד. לפי מידע הנמצא בידי החוקרים נפגש החשוד עם עבריינים, בבת מסויים ביפו, זמן מה לפני הרצח של עוזר. בפגישה זו סוכם על חיסולו ואת המלאכה ביצע שני אנשים שהשתתפו בה. זהותם של המבצעים עדיין אינה ידועה למישטרה.

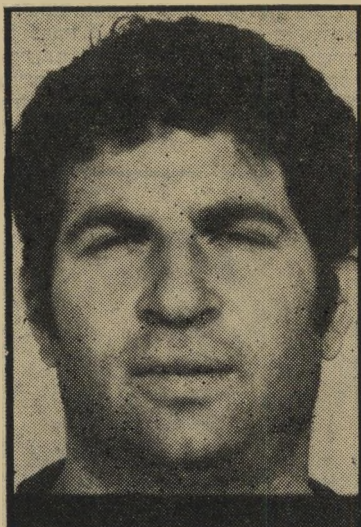
בלילה שבו נרצח עוזר, מיד אחרי הרצח, בעוד אנשי המישטרה חוקרים בזירת הפשע, הבחינו אנשי הביטוח של מישטרת יפו במכונת דודג' דארט לבנה, הנוסעת בצורה חשודה בקירבת מקום הרצח. תוך כדי מירדף נעצרה לבסוף המכונת ברחוב בלפור בבתיים, ושני אנשים קפצו מתוכה ונמלטו.

החבר שהמכונת גנבה והיא שייכת לשחקן קבוצת הכדורגל של מכבי יפו, מוצי ליאון. חוקרי המישטרה יודעים כי ליאון היה חברו של הרצל עוזר. הם חושדים כי רוצחו של עוזר גנבו דווקא את מכונתו של ליאון. לצורך חיסולו של עוזר, כדי לטשטש את העקבות ולהטיח את המישטרה.

המישטרה, אכן, טעתה בתחילה. היא עצרה את החשוד הכימעי-ניצחי במעשי רצח בקרב העולם-התחתון — שמעיה אנגיל. אנגיל חזר לפני כמה חודשים מחוץ-לארץ, שם עסק לדעת המישטרה בהפעלת רשת סמים בינלאומית. לפני כן ריצה תקופת מאסר של שמונה שנים בגין שוד ועבירות המורות אחרות. מאז שבוי ארצה אין המישטרה מפסיקה להטרידו. בעבר כבר נחשד ברצח ארבעה עבריינים. הי מישטרה הלכישו עליו מעקב צמוד (העולם הזה 2205). והיא מנסה כל העת להוכיח כי אנגיל אכן רוצח מסוכן.

יחסית, אך מספיקות כדי לגרום לשימחה במישטרה, ש„סוף-סוף תפסנו אותו.“ בשלושת המיקרים הוגשו נגד עוזר כתיב-אישום בבית-המשפט. הוא הואשם ב"החזקת מקרר גנוב, בהשמעת איומים וכינויי-גנאי נגד איש מישטרה ובשימוש בסמים. ב-31 באוקטובר 1979 נמחקו, לפי בקשת המישטרה, כתבי-האישום בגין ה"זקת הרכוש הגנוב והאיומים. הדיון בתיק השלישי החל, אך ההליכים המישפטיים הופסקו.

המישטרה לא נתנה כל הסבר לסגירת התיקים. רק-עתה נמסר מטעמה, כי לא היו, במילא, הוכחות של ממש נגד עוזר, וסביר להניח ששוב היה יוצא זכאי. לכן חשבו במישטרה, שלא כדאי היה להמשיך בהליכים המישפטיים נגדו. אולם הסבר זה הוא תמיה ביותר. לפחות בשני כתבי-אישום היו נגד עוזר הוכחות חתומות. המקרה הגנוב נתפס ממש בביתו של עוזר ואת האיומים נגד איש המישטרה השמיע

הנעלם
שלמה קלמים, נעדר מאז ה-2 בנובמבר 1979. על-יפי שמועות הוא נרצח. המישטרה חושדת כי היה אחראי למיכוד מכונתו של דודג' שולמן.

בנוכחות אנשי מישטרה נוספים, שהיו ברשימת העדים. סגירת המיקים התפרשה כנראה רק באופן אחד: עוזר יתף-פעולה במשך זמן עם המישטרה, ומסר לה מידע על הנעשה בעולם-התחתון. בתמורה סגרה המישטרה את התיקים נגדו. אחרי רצח שולמן מסר עוזר את כל הפרטים הידועים לו על הפרשה למישטרה. כאשר גודע לחשוד העיקרי, שהאשם אף הוא בשיי

בבית-המשפט טענו נציגי המישטרה כי ארבעת החשודים שנעצרו, האחים מוחמד, סייד ויוסף שניר ולילו פרג'ון, הם שעמדו מאחרי הרצח הכפול. לטענת חוקרי המישטרה מסכת המניעים והאירועים שהביאה

עוזר
נחשב לאחד מגדולי לוויתר תני העולם-התחתון. הוא היה קשור עם החשודים ברצח שולמן. הוא נרצח בשבוע שעבר.

רצח פוענחה כימעט כליל. מה שחסר כיום, לטענת המישטרה, לצורך השלמת החקירה הן ההוכחות, שבעזרתן אפשר יהיה להביא לדעתה להרשעתם של החשודים.

בהתאם למסכת שנקמה, החוליה ה"מקשרת בין שני מקרי הרצח הוא אדם שנהגו ידועה למישטרה. לדעת המישטרה אותו חשוד הוא שתיכנן את רצח שולמן. לילה לפני הירצחו ביקר החשוד באפקה, באזור מגוריו של שולמן, ובדק אישית את תונו השטח. כאשר השתכנע כי ה"מיבצע אפשרי, נתן את ההוראה להטמין את המיטען הממולכד במכוניתו של שולמן.

על פי מידע הנמצא ברשות המישטרה היה הרצל עוזר קשור לאותו חשוד ולשאר החשודים ברצח שולמן. החשוד השתכנע כי עוזר ביצע עיסקה עם המישטרה. תגרו בתו לא איהרה לבוא. עוזר נרצה.

מחווה מסוכנת

הרצל עוזר היה עבריו ידוע ומוכר למישטרה. במושגים של העולם-התחתון ה"ישראלי הוא נחשב לאחד מגדולי לוויתר-הפשע, החולש על פעילויות עברייניות רבות. בדף הרישום הפלילי שלו מופיע שלל עבירות של חטיטת הדיהסות, מימון ותיווך בעיסקות סמים והברחות דבריו ערך גנובים, בעיקר ילומים. בגין מעמדו הרם בעולם-התחתון, עסק עוזר גם בפעילות המכוננת של בוררות סוכי עבריינים. מלבד עיסוקיו הפליליים היה בעל מוסך בדרך כרצבי ביפו. עוזר הועמד כבר כמה פעמים לדין בעבירות שונות, אך הצליח לרוב „להתחלק“ ולצאת זכאי — מחוסר הוכחות או מחמת הספק. שיטתיו המתוחכמות והיותו מנהיג שאינו מלכך את ידיו בעבודה שחורה, עמדו לו, לארונה הצליחה ה"מישטרה להניח עליו את ידיה בשלושה מיקרים, שבהם נחשד בעבירות קלות

שולמן
היה בעליו של מיפעל התחולל טיכסוך קרקעות עם מישפחת שניר. שולמן נרצח לפני כחודשיים.

לכל כדור יש כתובת! אזהרה זו הושמעה מפיו של סגן-ניצב יגאל אנקורי, ראש מדרה-מודיעין במישטרת מחוז-ה"אביב. היא הופנתה אל הרצל עוזר, השניים נפגשו באקראי בשדרות ירושלים ביפו, יומיים לפני שעוזר ירר השיחה שהתפתחה ביניהם היתה ידידו תית, כאילו היו שני חברים ותיקים. שרק יד הגורל הפרידה ביניהם והציבה אותם משיח עברי המיתרס של החוק.

מישהו שעמד בקירבתם שמע כיצד מז היר אנקורי את עוזר. כעבור יומיים קיבלה האזהרה משמעות מיוחדת. הרצל עוזר נרצח בשבוע שעבר. המישה כדורים נורו לעברו, סמוך לביתו בבתיים. היורים — שני אלמונים — המקו בחשיי כה. חוקרי המישטרה, העוסקים בפיענוח תעלומת רצח דודג' שולמן, לא הופתעו מהרצח החדש. הם לא הכחישו, אמנם, את הקשר שבין שני מקרי הרצח, אך איש מהם לא הודה כי רצח זה היה צפוי. רק הדברים שאמר אנקורי לעוזר, יומיים לפני חיסולו, גילו את האמת. למבצעי הרצח של עוזר היתה סיבה טובה לחסל אותו. שילמו להם בכסף עבור מיבצע. אולם למי שמועד מאחרי הרצח, ולמי שהזמין אותו, היו מניעים אחרים. אדם זה עמד, ככל הנראה, גם מאחרי רצח שולמן. הוא חשד כי עוזר ביצע עיסקה עם המישטרה, שבמיסרתה מסר גם את שמות המעורבים ברצח שולמן. עוזר היה ככל הנראה ידידו של אדם זה. כאשר השתכנע כי עוזר הסגיר אותו, הוציא נגדו פסק-דין מוות. עובדות אלה ידועות היטב לחוקרי המישטרה. שני צוותי-החקירה המיוחדים, העוסקים האחד בפיענוח רצח שולמן ו"השני בפיענוח רצח עוזר, משוכנעים כבר עתה כי בידם המפתח לפיתרון של הרצח הכפול.